

Nr 271.

Av herr Hammarskjöld, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående provisoriskt lönetillägg åt vissa professorer m. fl., tillhörande under nionde huvudtiteln uppförda verk och myndigheter.

I propositioner till riksdagen nr 109 och 133 har Kungl. Maj:t framlagt förslag om provisoriskt lönetillägg åt vissa professorer och andra befattningshavare.

Med dessa propositioner åsyftas att, då definitiv löneroglering för ifrågasvarande befattningshavare icke kunnat framläggas, genom provisoriska åtgärder avhjälpa de väsentligaste härav föranledda olägenheterna och bereda kompensation för den fördröjda lönerogleringen. För att ej föregripa den blivande lönerogleringen, har man härvid hållit sig inom ramen av föreliggande kommittéförslag, utan att fästa sig vid de längre gående yrkanden, som reservationsvis eller eljest framställts.

Antydda grundsatser hava emellertid icke blivit på likformigt sätt tillämpade. Beträffande universitetsprofessorer och vissa andra befattningshavare föreslås ett provisoriskt lönetillägg, som till befattningshavare med viss längre tjänstetid utgår med väsentligen förhöjt belopp; härigenom beredes kompensation icke blott för begynnelselönen, utan även för slutlönen enligt återopade kommittéförslag. Andra befattningshavare skola däremot enligt propositionerna erhålla kompensation endast beträffande begynnelselönen, varemot slutlönen kommer att väsentligen understiga den av vederbörande kommitté föreslagna.

Beträffande grunden till denna åtskillnad lämna propositionerna föga upplysning. I fråga om laboratorer och med dem jämförliga befattningshavare vid universiteten säger departementschefen allenast, att han »icke funnit skäligt att beträffande nu förevarande befattningshavare räkna med olika belopp allt efter vederbörandes tjänsteålder», och att han funnit sig »böra taga hänsyn endast till relationen emellan begynnelselönerna.» Det anförda återopas sedan i propositionen nr 109 med avseende å professorerna vid Chalmers tekniska institut och med dem i avlöningshänseende likställda, nämligen professorn i arkitektur vid konsthögskolan, professoren

rerna vid farmaceutiska institutet och överlärarna vid gymnastiska centralinstitutet. I propositionen nr 133 drages konsekvensen beträffande bl. a. de med professorer vid Chalmers tekniska institut likställda professorerna vid lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp samt professorerna vid lantbruksinstitutet vid Ultuna.

Redan i fråga om laboratorerna och med dem jämförliga befattningshavare undandraget sig departementschefens motivering tydligen varje objektiv bedömning. Även om skälen för laboratorernas försättande i en relativt ogynnsam ställning erkänns som bärkraftiga, följer vidare icke härav, att en motsvarande åtgärd är riktig i fråga om nyssnämnda professorer och med dem likställda befattningshavare, som av löneregleringskommittéerna placerats i en högre löneklass än laboratorerna och vilkas tjänster uppenbarligen icke hava karaktären av övergångsplatser.

Det skulle därför väl kunna ifrågasättas att för ifrågasvarande professorer och likställda föreslå en lika fullständig kompensation beträffande slutlönen som för universitetsprofessorer. Ett sådant förslag, som innebure ett med 900 kronor ökat provisoriskt lönetillägg till befattningshavare med längre tjänstetid, skulle ingalunda upphäva skillnaden i löneavseende emellan universitetsprofessorerna och övriga, utan allenast förebygga en stark rubbning av den relation, som av löneregleringskommittén förordats.

I ärendets nuvarande läge skulle detta emellertid möjligen kunna anses medföra alltför långt gående konsekvenser. Men å andra sidan torde billighet och rättvisa kräva, att icke *även* den av kommittéförslagen avsedda relationen i löneavseende till laboratorerna undergår väsentlig förändring.

Så skulle vid bifall till propositionen bli händelsen. Detta framgår av följande ur propositionerna lånade uppgifter, vid vilkas anförande de jämförda fallen för enkelhetens skull hämtats från samma eller närliggande ort.

Enligt löneregleringskommitténs förslag åtnjuter, dyrtidstillägg oräknade, laborator i Stockholm begynnelselön kr. 8,580, slutlön kr. 10,020, professor vid farmaceutiska institutet därsammastådes begynnelselön kr. 9,540, slutlön kr. 10,980 eller 960 kronor mera än laborator. Enligt propositionen nr 109 erhåller medicinsk laborator begynnelselön kr. 9,908, slutlön kr. 11,024, professor vid farmaceutiska institutet begynnelselön 10,994, slutlön 11,594 eller allenast 570 kronor mera än laborator.

Enligt löneregleringskommitténs förslag åtnjuter, dyrtidstillägg oräknade, laborator i Uppsala begynnelselön kr. 8,100, slutlön kr. 9,540, professor vid Ultuna kr. 9,060, slutlön kr. 10,500 eller 960 kronor mera än laborator. Enligt propositionerna erhåller medicinsk laborator i Uppsala begynnelselön kr. 9,389, slutlön kr. 10,634, professor vid Ultuna begynnelselön 10,478 slutlön 11,078 eller allenast 444 kronor mera än laborator.

Enligt löneregleringskommitténs förslag åtnjuter, dyrtidstillägg oräknade,

laborator i Lund begynnelselönen kr. 7,860, slutlönen kr. 9,300, professor vid Alnarp begynnelselönen kr. 8,820, slutlönen 10,260 eller 960 kronor mera än laborator. Enligt propositionerna erhåller medicinsk laborator i Lund begynnelselönen kr. 9,110, slutlönen 10,424, professor vid Alnarp begynnelselönen 10,217, slutlönen kr. 10,856 eller allenast 432 kronor mera än laborator.

Den ogynnsamma förskjutningen beträffande slutlönen beror väsentligen därpå, att ålderstilläggen för ifrågavarande professorer och likställda stanna vid kronor 600, men för laboratorer uppgå till kronor 1,000. Rättelse torde därför lämpligen vinnas därigenom, att det provisoriska lönetillägget för tjänsteinnehavare, som äga viss tjänsteålder, höjes med skillnaden mellan dessa båda ålderstilläggsbelopp eller kronor 400. Härvid böra för enkelhetens skull de i propositionerna för motsvarande förhöjning angivna regler tillämpas.

På grund av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta, att med tillämpning i övrigt av vad i propositionen nr 133 föreslås till professor vid lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp och vid lantbruksinstitutet vid Ultuna må, därest han äger minst tio sådana tjänstår, som berättiga till åtnjutande av ålderstillägg, utgå med 400 kronor, för år räknat, förhöjt provisoriskt lönetillägg, samt att i anledning härav det i propositionen äskade förslagsanslaget höjes med 6,000 kronor.

Stockholm den 29 mars 1924.

Hj. L. Hammarskjöld.
